

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ГО МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНА ОСВІТА
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

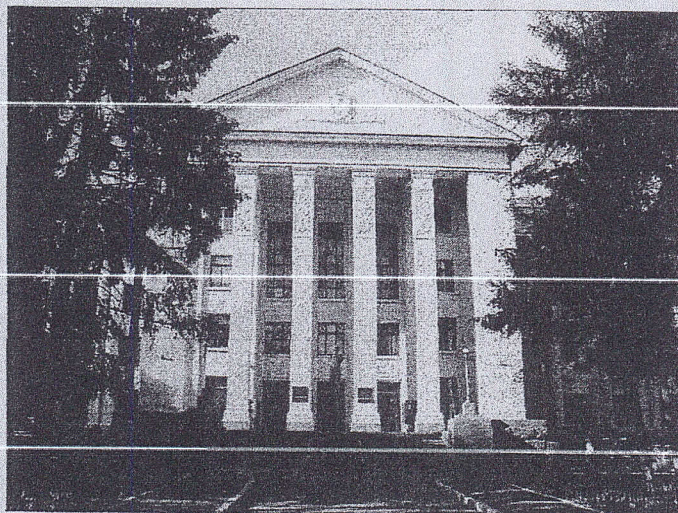

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

«ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»

17-18 травня 2018 року

м. Київ

Київ – 2018

**СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ
З ВРАХУВАННЯМ ПОЛОЖЕНЬ СОЦІАЛЬНО-ГУМУНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

**В.Г. Черкасов,
доктор медичних наук, професор,
Л.І. Остапюк,
кандидат медичних наук, доцент,
І.О. Тимошенко,
асистент,
І.В. Ліпатнікова
асистент,**

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Україна, м. Київ

Нові Державні стандарти вищої освіти галузі знань «Охорона здоров'я» розроблені з врахуванням досліджень міжнародного проекту Тюнінг «Гармонізація освітніх структур в Європі» формують результати вивчення навчальних дисциплін у компетентностях. Організація навчально-виховного процесу на кафедрі анатомії людини проводиться згідно з вимогами внутрішнього забезпечення якості освіти в НМУ імені О.О. Богомольця, яке базується на Системі управління якістю (СУЯ) за стандартом ISO 9001:2008. Фахівцями кафедри анатомії людини розроблений новий інтегрований навчально-методичний комплекс дисципліни «Анатомія людини» (електронний і паперові варіанти) за відповідними спеціальностями, що включає: робочі навчальні програми з визначенням переліку компетентностей, сформованих у термінах навчальних цілей; методичні рекомендації до практичних та лекційних занять з матеріалами для їх візуалізації, які надані клінічними кафедрами університету; збірники тестових завдань за всіма розділами дисципліни для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту КРОК-1 та інше.

Навчання студентів на кафедрі анатомії людини є початковим етапом їх особистісного розвитку і становлення як майбутніх фахівців. Поняття «становлення» належить до категоріально-термінологічного апарату ряду суспільних (соціальних) наук: філософії, педагогіки, психології, і трактується як діалектичний процес переходу від одного ступеня розвитку до іншого. Завданням науково-педагогічного колективу кафедри є створення такого освітнього середовища, яке підтримує саморозвиток студента, мотивує до активного ставлення до навчання, орієнтує на досягнення успіху. На першому навчальному занятті студенти отримують методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи з визначення дисципліни, тематичні плани практичних занять та електронні адреси навчально-методичного комплексу з дисципліни.

Навчальні плани підготовки лікарів за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Стоматологія» передбачають вивчення ряду соціально-гуманітарних дисциплін: філософії, психології, етики, естетики, педагогіки, лінгвістичних дисциплін. Кафедра анатомії людини інтегрує з зазначеними дисциплінами використовує їхні програмні матеріали з метою підвищення кваліфікації викладачів, більш глибокого проникнення в сутність морфологічних явищ під час навчання студентів.

В національному підручнику «Анатомія людини», який створений за участю фахівців кафедри та рекомендований МОЗ України для вищих медичних закладів України, серед кінцевих цілей опанування студентами навчальної дисципліни «Анатомія людини» важливе місце займає демонстрація студентами морально етичного ставлення до живої людини, її тіла, як до об'єкта анатомічного та клінічного дослідження. В значній мірі допомагає формуванню таких якостей вивчення етики та естетики як важливих галузей філософського знання.

Важливою гносеологічною, методологічною і нормативно-ціннісною основою для опанування студентами дисципліни анатомія людини є система філософських категорій. Філософія як наука включає ряд категорій як форми відображення в думці універсальних законів об'єктивного світу, до яких доцільно звертатись під час розбору навчального матеріалу на практичних та лекційних навчальних заняттях. Так філософська категорія причини та наслідку дозволяє більш глибоко пояснити студентам варіанти та аномалії органів і систем органів, що пов'язані з їх розвитком при натальному онтогенезі. Категорія форми і змісту поглиблює розуміння студентами взаємозалежності структури і функції органів, особливості їх кровопостачання та іннервації, розмаїття будови гемомікроциркуляторного русла в різних органах. Філософська категорія єдності та боротьби протилежності сприяє розумінню умовного антагонізму функцій симпатичної та парасимпатичної нервових систем, співдія яких забезпечує гомеостаз організму.

Висновки:

1. Використання під час викладання дисципліни «Анатомія людини» філософських категорій як методологічної основи навчання сприяє формуванню у студентів категоріальної структури мислення, розумінню системної будови організму людини, взаємозалежних зв'язків між структурою і функцією органів і систем та причинно-наслідкових зв'язків, допомагає формуванню основ наукового та клінічного мислення.

2. Ознайомлення студентів з історичною послідовністю наукового анатомічного знання, формування наукових шкіл кафедри анатомії мотивує студентів до наукової роботи, участі в олімпіадах, конкурсах тощо.

3. Взаємодія кафедри анатомії людини з соціально-гуманітарними кафедрами допомагає розвитку суб'єктно-суб'єктних відносин між викладачами і студентами, формуванню загальних і професійних компетентностей студентів під час вивчення дисципліни.